



Jakelussa mainituille

10.12.2025

VN/28535/2023

Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen ohjausryhmän kokous

KOKOUSMUISTIO

Aika ja paikka

Keskiviikko 10.12.2025, klo 13.00–15.00, TEAMS-kokous

Läsnäolijat

- Katri Niskanen, TEM, pj.
 - Satu Salonen, TEM
 - Ariann Grandell, TEM
 - Jarmo Tiukkanen, TEM
 - Tuulia Muuronen, TEM (sihteeri)
 - Jorma Kantola, SM
 - Essi Lojander, TEM
 - Jussi Tanner, UM (13:08 alk, poistui 13:36)
 - Katja Luopajarvi, UM (liittyi 13:54)
 - Sirkku Linna, OKM (poistui 14:26)
 - Närhi Henna, OKM
 - Ilkka Haahtela, Migri (poistui 14:15)
 - Maisa Gynther, DVV
 - Annamari Soikkeli, Business Finland (WiF)
 - Karakan Emine, KEHA
 - Katja Kultalahti, ELY
 - Pauliina Helminen, Migri
- Esittelijät/seurantalintojen omistajat:
- Johannes Hirvelä, Migri
 - Irina Kurkaa, Migri
 - Asta Kassinen, Migri
 - Harry Berg, Migri
 - Niklas Hämäläinen, Migri
 - Raisa Palomäki, Migri
 - Tuulia Huhtilainen, Migri
 - Iida Niemi, UM
 - Tommi Vallin, Migri

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tilannekuva (scoreboard), Hirvelä/Migri

Esitelty työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tilannekatsaus. Työperäinen maahanmuutto vähentynyt. Opiskelijoiden oleskeluluvissa määrien kasvu pysähtynyt. Käsittelyajoissa ollaan jonkun verran jäljessä. Kielteisen määrät lisääntyneet, melkein 40 % työntekijän oleskelulupahakemuksista saa kielteisen päätöksen. Opiskelijoissa kielteisten osuus noin 8 %. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

4. Seurantalinjojen välitilinpäätökset, omistajat/Migri ja UM

Seurantalinja 2: Riskiperusteisen käsittelymallin koripohjainen raportointi otettu käyttöön ja seuranta aloitettu. Riskiherätteiden dokumentointi kestänyt odotettua kauemmin. Edustustojen kommenttien ja riskisanojen merkitys käsittelylle on suuri, erityisesti tilanteissa, joissa edustuston osuus ohjannut hakemuksen riskipolulle perusteetta (vrt. opiskelijat).

Seuraavien viikkojen aikana riskiherätteet dokumentoitu ja luotu prosessi niiden päivittämiseksi. Ensi vuoden keskiössä koripohjaisen raportoinnin seuranta ja toimenpiteet sen pohjalta sekä riskikuvausten ylläpito. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, dia 4).

Seurantalinja 3: Muutokset myönnettävien lupien määrissä heijastuvat myös valvottavien lupien määrään myöhemmässä vaiheessa. Valvottavien lupien määrien kasvaessa myös peruuttamisharkintojen määrät kasvaneet. Resurssivajeen vuoksi jälkivalvonta siirtymässä riskiperusteiseen valvontaan. Tilastoinnissa ja analysoinnissa saatu paljon aikaan, mutta kehitettävää vielä ensi vuodelle. Prosessin tuottavuus kasvanut. Tulevilla lakimuutoksilla vaikutusta jälkivalvontaan ja ne mahdollisesti lisäävät peruuttamisharkintoja. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, dia 6).

Seurantalinja 4: Keskeisimpinä onnistumisena laajat selvitykset koskien edustustojen lupaprosessia ja selvitysten pohjalta työstetyt toimenpide-ehdotukset. Haasteena ajoittaiset opiskelijaruuhkat edustustoissa ja kahden organisaation toimintatapojen yhdistäminen. Ilmiöinä nostettu esiin opiskelijoiden ja perheenjäsentensä toimeentulohaasteet ja väärennetyt asiakirjat. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, dia 8).

Seurantalinja 5: Opiskelijat ja tutkijat -prosessissa päästiin käsittelyaikatavoitteeseen kesällä 2025, mutta ei sesonkiajan ulkopuolella. Yhteydenottoja käsittelyajoista alkanut tulla sekä TEM:iin ja SM:ään.

Erityisasiantuntijat, yrittäjät ja muu työnteoko -prosessissa käsittelyajoissa hyvä tilanne ja vuoden loppupuolen osalta näyttää, että tuottavuus olisi nousemassa. Haasteina jatkuva muutos ja resurssien kehitys. Pienet lupaperusteet vaativat paljon resursseja. Ilmiöinä tutkinnon ja tutkimuksen suorittaneiden määrän nousu, väärinkäytösten jatkuva muutos, alihankintaketjujen haasteet ja rekrytointi- ja konsulttiyrityksien rooli.

TTOL ja kausityö -prosessissa tuottavuus- ja käsittelyaikatavoitteisiin ei olla päästy. Uuden prosessin käynnistäminen (asiantuntijoiden siirtyminen TE-toimistoista Migriin) on aiheuttanut haasteita. Työllisyys- ja taloustilanne vaikuttavat automaattisten päätösehdotusten ja kielteisten päätösten osuuksiin. Ensi vuonna pyritään edistämään työn tavoitteellisuutta. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 9–17).

Seurantalinja 6: Eri asiakasryhmien tarpeet kohdistuvat tietotekniisiin tarpeisiin, joissa kehittäminen haastavaa. Erityisesti Enter Finlandin kehitystarpeet korostuvat. Resursoinnin ja asiakaspalvelun riskinä ovat henkilöstöresurssien muutokset, jotka voivat heikentää kykyä tukea asiakkaita. Ensi vuonna asiakaspalveluiden kehittäminen ei ole keskiössä vaan kustannustehokkuus. Linja 6 jatkoa tulisi tarkastella: onko tarvetta erilliselle linjalle vai olisiko linja 6 muita linjoja tukeva? Seurantalinjojen jatkoja käydään läpi erillisessä työpajassa. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, dia 19).

KEHA-keskuksesta tuotu esiin, että botin käyttäminen vähentynyt merkittävästi. Keskustelua jatketaan. Selvittelyssä myös TTOL-lupien osapäätösharkinnan läpinäkyvyyden lisääminen, johon liittyen työnantajilta tullut palautetta.

5. Linjakohtaiset aiheet, omistajat/Migri ja UM

Linja 5: Analyysi päätösjakauman muutoksista

TTOL: Syvempi analyysi työn alla. Kielteisten osuuden kasvu, joka hidastaa koko prosessia. Heikentynyt työllisyystilanne ja taloustilanne näkyy prosessissa. Ensimmäisissä luvissa 38 % kielteisiä, jatkoluissa 16 % kielteisiä. Isot luotettavat työnantajat eivät tee rekrytointeja, pienet vähän rekrytoivat työnantajat korostuvat. Esikäsittelyllä käsittely päästy aloittamaan ennen tunnistautumista, kuten TE-toimistoissa tehtiin.

Opiskelijat: Kielteisten osuus kasvanut merkittävästi, vaikka osuus kokonaisuudesta ei ole suuri. Ensimmäisissä luvissa kielteisten osuus vuonna 2024 oli 4 % ja vuonna

2025 8 %. Toimeentulon epäselvyydet näkyvät erityisesti Etelä-Aasiasta tulevien hakijoiden kohdalla.

Sovittiin, että käynnistetään samanlainen erillisraportointi opiskelijoista kuin TTOL-prosessista. Palataan asiaan kokouksen jälkeen. Tommi Vallin, Niklas Hämäläinen ja Tuuli Huhtilainen käyvät jo olemassa olevan TTOL-raportin rakenteen yhdessä läpi, jotta opiskelijaraportin tuottaminen saataisiin käyntiin. Vallin varaa tarvittaessa Lojanderin (TEM) kanssa kokousajan raportoinnista keskustelemiseksi. Ajatuksena on, että mitään ylimääräisiä mittareita ja dataa ei kyseistä raportointia varten tarvitse koostaa, vaan hyödynnetään jo käytössä olevia mittareita.

Erityisasiantuntijat, yrittäjät ja muu työnteke: Hakemusmäärät pudonneet 4 % ja kielteisten osuus kasvanut. Yrittäjien kohdalla kielteisten osuus kasvanut entisestään ja ollut vuonna 2025 71 %. Huono taloudellinen tilanne näkyy myös yrittäjien oleskeluluvissa. Kasvuyrittäjien hakemusmäärissä laskua ja kielteisten päätösten osuus kasvanut 2 %:sta 13 %:iin. Esiintynyt väärennöksiä, jotka ovat hyvätasoisia. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 21–33).

Linja 6: Katsaus markkinointikampanjaan ja muihin materiaaleihin

Tavoitteena vaikuttava asiakasneuvonta ja hakijoiden tavoittaminen jo lähtömaissa, ja tätä kautta disinformaation ehkäiseminen. Tietyissä maissa huolestuttavia trendejä ja toimijoita/liiketoimintaa. Pyritään saamaan oikeaa tietoa lähtömaihiin ja parantamaan hakemusten laatua. WiF, UM, Migri tekee yhteistyötä, joka toiminut hyvin. Luotu Youtube shorts videot (3kpl): Suomeen työllistyminen, oleskeluluvan hakemisen vaiheet, vinkit ja luotettavan tiedon lähteet sekä työntekijän oikeudet ja suomalaiseen viranomaiseen luottaminen. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 34–36).

Linja 2: Opiskelijoiden koridata, riskiperusteisen käsittelymallin yleisesitys

Käyty läpi riskiperusteista käsittelymallia ja koriohjautuvuutta. Riskihakemuksiin ohjautuu paljon hakemuksia ja niistä 64 % kielteisiä. Riskiperusteinen käsittely käytössä työ- ja opiskeluperusteissa luvissa. Hakemukset ohjautuvat riskiherätteiden pohjalta nopeaan tai tarkempaan käsittelyyn. Hakemusperusteet määrittäneet riskit ja riskit vaihtelevat lupaperusteiden välillä. Mallia päivitetään esimerkiksi esille tulleiden ilmiöiden myötä. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 37–47).

Automaatiosta ja riskiperusteisesta käsittelymallista yleisesti esiintyy paljon vääriä käsityksiä. **Ohjausryhmän jäseniä pyydetty tarvittaessa oikaisemaan näitä vääriä**

käsityksiä omalta taholtaan. Migrin esittelemää aineistoa voi hyödyntää keskusteluissa.

Linja 3: Jälkivalvonnan tilastot, uusi tietotuote

Tarkoituksena, että jälkivalvonnan analyysi syvenee ja se palvelisi sidosryhmiä, Migriä sisäisesti jälkivalvonnassa ja muissa viraston prosesseissa sekä edustustoja niiden työssä. Vuosista 2022 ja 2023 saa jo hyvän kuvan jälkivalvonnan kokonaistilanteesta.

Opiskelijoiden toimeentulon haasteet eivät suoranaisesti näy jälkivalvonnassa. TTOL:n osalta ei vielä voida tehdä luotettavaa analyysiä, koska jälkivalvonta vasta alkanut. Erityisasiantuntijoiden kohdalla vuodet 2022 ja 2023 vuodet antavat hyvän kuvan. Kasvuyrittäjät nousee eniten esiin jälkivalvonnassa. Kasvuyrittäjien kohdalla peruuttamisharkinta avattu 22 % myönnytyistä luvista. Prosessin havainnot osoittavat, että lupaa haetaan Suomeen ja Schengen -alueelle pääsemiseksi. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 48–52).

Linja 4: UM:n ja Migrin välisten yhteistyörakenteiden uudistaminen ja yhteinen prosessiohjausmalli

Tarkoituksena selkeyttää yhteistyötä, jotta voidaan kehittää prosessin alkuvaihetta. Katsottu uudet rakenteet yhteistyökaaviosta. Luodaan uusi koordinaatiotaso yhteistyöhön, joka varmistaa asian viemisen eteenpäin. Säännöllisesti ylemmän johdon tasolla seurataan asioiden etenemistä ja kehitystä.

Kuulemisselvityksessä tunnistettu pullonkauloja ja kehittämiskohteita.

Yhteydenottokanavia ja kokonaiskuvan hallintaa kehitetty. Tärkeää, että toimijat jakavat yhteisen tilannekuvan. Kuulemisselvitystä aletaan alkuvuodesta edistämään. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2, diat 53–59).

Sovittiin, että kuulemisselvityksen kehittämiskohteiden edistämissuunnitelma tuodaan seuraavaan ohjausryhmän kokoukseen (helmikuu). Suunnitelmaan työvaiheet ja aikataulut selkeästi esille.

Sovittiin, että ensi vuoden kolmannessa ohjausryhmän kokouksessa (kesälomien jälkeen) tarkastellaan, miten kehittäminen on mennyt, miten yhteisiä haasteita on ratkottu ja miten kehitetty malli on vastannut tarpeisiin.

6. Muut asiat

Ei muita esille nousevia asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:02. Seuraava kokous helmikuussa 2026.

Liitteet Liite 1. Scoreboard_5_2025_TEM_10.12.2025.pptx
 Liite 2. Seurantalinjat 2–6 esitykset ja välintilipäätökset 10.12.2025.pptx

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi TEM/MAKO